

dosarul nr.3ra-521/19

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Cantemir (judecătorul: S. Caitaz)

instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (judecătorii: G. Vavrin, T. Berdilă, I. Dănăilă)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Raisa Bagrin,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Raisa Bagrin
împotriva Direcției Generale Administrare Fiscală SUD și Direcției Deservire Fiscală
pe raionul Cantemir cu privire la contestarea actului administrativ și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul prin care a fost
respins apelul declarat de către Raisa Bagrin, și a fost menținută hotărârea din
5 aprilie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir,

constată:

La 28 august 2017, Raisa Bagrin a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Direcției Generale Administrare Fiscală SUD a Serviciului Fiscal de Stat și Direcției
Deservire Fiscală pe raionul Cantemir cu privire la contestarea actului administrativ
și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că după decesul la 14 ianuarie 2013 a
soțului Ion Bagrin, a devenit moștenitor legal a averii rămase.

A menționat că, la 28 iunie 2017 i-au adus la cunoștință, că Gospodăria
Țărănească „Bagrin Ion” (în continuare GȚ „Bagrin Ion”) fondatorul căreia a fost
soțul ei, nu a fost radiată din Registrul gospodăriilor țărănești. Concomitent, a fost
înștiințată de către reprezentantul Direcției Deservire Fiscală pe raionul Cantemir că,
GȚ „Bagrin Ion” a fost sancționată cu amendă în mărime de 50 000,00 lei în baza
deciziei nr.21 din 23 ianuarie 2013 emise asupra cazului de încălcare a legislației
fiscale.

Raisa Bagrin a reținut că decizia nr.21 din 23 ianuarie 2013 este una ilegală or,
la data emiterii deciziei de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Cantemir, soțul
Ion Bagrin a fost decedat, iar gospodăria țărănească deschisă de soț este persoana
fizică.

Nefiind de acord cu decizia respectivă, la 29 iunie 2017 a depus contestația către
Direcția Generală Administrare Fiscală SUD a Serviciului Fiscal de Stat și Direcția

Deservire Fiscală pe raionul Cantemir conform căreia a solicitat, anularea deciziei nr.21 din 23 ianuarie 2013, însă răspuns nu a primit.

A solicitat reclamanta Raisa Bagrin, anularea deciziei nr.21 din 23 ianuarie 2013 a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Cantemir și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, cererea de chemare în judecată depusă de către Raisa Bagrin împotriva Direcției Generale Administrare Fiscală SUD a Serviciului Fiscal de Stat și Direcției Deservire Fiscală pe raionul Cantemir cu privire la contestarea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă, ca tardivă.

Invocând ilegalitatea acestei hotărâri, la 2 mai 2018 Raisa Bagrin a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie admisă.

Prin decizia din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul a fost respins apelul declarat de către Raisa Bagrin și menținută hotărârea din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir.

Instanțele de judecată și-au motivat soluția prin faptul că, decizia nr.21 din 23 ianuarie 2013 a Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Cantemir asupra cazului de încălcarea legislației fiscale la GȚ „Bagrin Ion” a fost emisă în urma controlului fiscal din 28 decembrie 2012 cu participarea conducătorului, Ion Bagrin, căruia i s-a explicat dreptul de a-și exprima dezacordul cu Actul de control.

Prin urmare, Ion Bagrin a fost citat pentru examinarea cazului pentru 23 ianuarie 2013 însă, potrivit avizului de recepție acesta a refuzat recepționarea.

La fel, din actele anexate la dosar rezultă că corespondența adresată ulterior decesului lui Ion Bagrin a fost restituită în adresa Inspectoratului Fiscal de Stat cu mențiunea decedat, soția refuză.

Instanțele au mai menționat că Raisa Bagrin ca moștenitor legal al lui Ion Bagrin, la 11 aprilie 2014 a fost somată despre necesitatea stingerii obligației fiscale restante a GȚ „Bagrin Ion” în termen de 30 de zile de la data primirii somației.

Potrivit avizului de recepție, Raisa Bagrin a recepționat somația cu anexele la 16 aprilie 2014 însă, nu a întreprins careva măsuri în vederea stingerii obligației fiscale și nu a contestat actele recepționate până la 29 iunie 2017 .

Totodată, instanțele ierarhic inferioare au reținut ca irelevante argumentele apelantei precum că, scrisorile nu au fost recepționate de către dânsa personal și nici citațiile precum și nu s-a semnat pe plic.

La caz, instanțele au constatat că argumentele apelantei sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, întrucât Raisa Bagrin nu a invocat în susținerea poziției sale careva probe pertinente, concludente și ultile, care în ansamblul lor ar demonstra necesitatea admiterii cerințelor invocate.

Drept consecință, acțiunea a fost respinsă pe motivul omiterii termenului de prescripție or, reclamanta-apelanta nu a solicitat repunerea în termen cu probarea motivelor și ca urmare instanțele de judecată nu s-au expus asupra fondului cauzei.

La 9 martie 2019, Raisa Bagrin a declarat recurs împotriva deciziei din 18 decembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă.

Pledând pentru admiterea recursului în sensul declarat, recurenta a reiterat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în instanța de apel.

Recurenta Raisa Bagrin a susținut că nu au fost aplicate careva interdicții la înregistrarea dreptului de proprietate.

Totodată a afirmat, că nu a primit scrisori, citații și că semnătura aplicată pe aviz nu-i aparține.

Recurenta consideră, că la 28 august 2017 în termen legal a depus cererea de chemare în judecată or, abia la 28 iunie 2017 a fost înștiințată că GȚ „Bagrin Ion” în baza deciziei nr.21 din 23 ianuarie 2013 emise asupra cazului de încălcare a legislației fiscale a fost sancționată cu amendă în mărime de 50 000,00 lei, prin urmare la 29 iunie 2017 a depus contestația către Direcția Generală Administrare Fiscală SUD a Serviciului Fiscal de Stat și Direcția Deservire Fiscală pe raionul Cantemir.

La 23 aprilie 2019 Direcția Generală Administrare Fiscală SUD a Serviciului Fiscal de Stat a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului, ca fiind inadmisibil. (f.d.167-168)

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că, decizia instanței de apel a fost pronunțată la 18 decembrie 2018 (f.d. 147-153), fiind expediată în adresa părților la 11 ianuarie 2019 ce se atestă prin scrisoare de însoțire a Curții de Apel Cahul (f.d. 154), fiind recepționată de către reprezentantul recurteii, avocatul Victor Baran la 04 februarie 2019.

Astfel, instanța de recurs consideră că Raisa Bagrin s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 09 martie 2019 (prin intermediul oficiului poștal), în termen. (f.d. 159-161)

Examinând temeiurile recursului declarat de către Raisa Bagrin, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Raisa Bagrin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din

recursul declarat nu rezultă argumente privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Raisa Bagrin.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Raisa Bagrin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu